

Kockázati stratégia

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a bank kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőke megfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A Nykr. 6. § a) pontja szerint a hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia a belső tőke megfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elveit és stratégiáját, miszerint a kockázatkezelési stratégia nyilvános dokumentum.

A kockázati stratégiát a bank kockázatkezelésért felelős szervezeti egysége készíti el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

1. Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Bank vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja a takarékszövetkezeti integrációs szinten (OTIVA által) elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

1.1. Kockázatkezelési alapelvek:

1. A Bank mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Bank biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Bank által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).

2. A Bank úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel, vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetetlenség elve)*
3. A Bank a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében *(Együttműködés elve)*
4. A Bank az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába. Ha a Tagintézmény az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába.
5. A Bank kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
6. A Bank minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Bank által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Bank a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezetek/bankok és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
10. A Bank a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Bank az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Bank minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Bank nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan

személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Bank vagy más, az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*

14. A Bank nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

1.2. Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

1. A Bank, mint kisintézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Bank olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményekkel.
3. A Bank elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Bank lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását vagy kezdeményezzék azok módosítását.
5. A Bank a lényeges kockázataira vonatkozóan rendszeresen (negyedévente) jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Bank az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZÁF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Bank törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Bank törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Hitelkockázat kezelési célok

- Az adósminősítési rendszer folyamatos továbbfejlesztése, az új tőkemegfelelési szabályozásnak jobban megfelelő minősítési rendszerek elfogadása
- A fedezetértékelési szabályzat rendszeres felülvizsgálata és olyan átalakítása, hogy az megfeleljen az új tőkemegfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek és lehetővé tegye belső célokra a fejlettebb módszerek (pl. átfogó módszer) alkalmazását
- Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása
- Az integrációs szintű lakossági és vállalkozói termékek közös scoring rendszerének fejlesztése, illetve tovább fejlesztése
- A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése
- A problémás hitelek részarányának csökkentése, követeléskezelési tevékenység erősítése, fejlesztése

Partnerkockázat kezelési célok

- A Bank a stratégiai tervben kijelölt időtávon nem kíván a Pkr. szerinti partnerkockázatot jelentő ügyleteket kötni.

Devizaárfolyam kockázatkezelési célok

- A Bank a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során és a deviza- vagy valutaárfolyamhoz kötött forint szerződéseinek tekintetében devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból származó, a Kkr. szerinti tőkekövetelménye ne haladja meg a szavatoló tőke 5%-át.

Kamatkockázat kezelési célok

- A fő cél, hogy ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.
- A Bank a rögzített kamatozás mellett köthető ügyletek futamidejét 5 évben korlátozza.

Működési kockázat kezelési célok

- Fejlesztendő tevékenység: a működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése, működési kockázati és kitettségi mutatók bevezetése/adaptálása, monitoringja
- Működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással,
- Fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre,
- Összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező szakértők bevonása.

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- A túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek kialakítása, illetve tovább fejlesztése
- A koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és rendszeres jelentések elkészítése

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratú összhang javítása
- Az éven túli aktív ügyletek, ügyletcsoportok esetében 35 év maximális futamidő meghatározása
- Túlzott betéti koncentráció szoros figyelése, elkerülése

2. Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Bank kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy:

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot.

A kockázati étvágy meghatározása az egyik előfeltétele annak, hogy az intézmény megfelelő kockázati limiteket állítson fel.

A kockázati étvágyát a Bank három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

A kockázati étvágyat a Bank Igazgatósága állapítja meg, figyelembe véve a Bank üzleti-stratégiai célkitűzéseit.

Kockázati étvágy mértékére vonatkozó általános célkitűzés

A Bank belső tőkeértékelési folyamatának biztosítania kell, hogy a bank szavatoló tőkéje mindenkor magasabb legyen, mint az alábbiak közül a legmagasabb érték:

- a) Hpt. 76.§ (1) bekezdése alapján számított szabályozói minimális tőkekövetelmény (1. pillér), 120%-a, amennyiben a Hpt. 76. § (2) bekezdés alapján a Felügyelet többlet tőkekövetelményt nem ír elő az intézmény számára;¹
- b) Hpt. 76/K. § (1) bekezdése alapján meghatározott belső tőkeértékelés (II. pillér) által meghatározott tőkeszükséglet,
- c) Hpt. 76. § (1) alapján számított szabályozói minimális tőkekövetelmény és a (2) bekezdés szerint a Felügyelet által határozatban előírt többlet tőkekövetelmény összege
- d) Hpt-ben, engedélyezési feltételként megállapított legkisebb jegyzett tőke összege.

Ha a bank a b) pont alatti tőkeszükséglet fedezeteként a szavatoló tőkébe be nem számítható elemeket is figyelembe vesz, vagy a szavatoló tőkében szereplő valamely tételt vagy tételeket részben és egészében kihagyja, akkor ezek egyenlegét, mint korrekciót a belső tőkeszükségletnél figyelembe veszi.

A Bank meghatározza kockázati étvágyát, amelyet a minimális tőkekövetelmény feletti minimálisan tartandó többlettőke mértékében és az ez alapján számolt tőkemegfelelési mutatóban határoz meg, figyelembe véve az üzleti célkitűzéseket, a minimális tőkekövetelmény aktuális értékét, a belső tőkeszükségletet, és a jogszabályi, valamint felügyeleti követelményeket.

Kockázati étvágyat meghatározó pénzügyi célkitűzések

A Bank kockázati étvágyát a következő 3 éves időszakban az alábbi pénzügyi célkitűzések befolyásolják:

- a saját tőkére vetített átlagos éves adózott eredmény: 0-20 %
- a minimális szavatoló tőke szintre vetített átlagos éves adózott eredmény: 0-15 %

A Bank kockázati étvágyát, kockázatvállalási hajlandóságát kockázati típusonként az alábbi minőségi mértékek egyikével jelöli meg:

- *alacsony*
- *mérsékelt*
- *közepes*
- *jelentős*
- *nagy*

¹ Az arány meghatározásánál a Tagintézmény abból indul ki, hogy a Felügyelet a 2. pillér keretében nem ír elő többlet-tőkekövetelményt.

A Bank kockázati étvágát, kockázatvállalási hajlandóságát a Bank számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja:

KOCKÁZAT TÍPUSA	KOCKÁZATI ÉTVÁGY, KOCKÁZATVÁLLALÁSI HAJLANDÓSÁG MÉRTÉKE	INDOKLÁS
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Bank elszámolásait kizárólag az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Mérsékelt	A Bank méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitétségek távol vannak a jogszabályi limitektől.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók
Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között
Működési kockázat	Mérsékelt	Szoros vezetői és belső ell., egyszerű/átlátható szervezet és folyamatok
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A Bank hosszúlejáratú kihelyezéseinek a növelését tervezi, a növekvő lejáratú transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.

3. Kockázati szerkezet

A Bank kockázati szerkezetét kockázati típusonként, és – a hitelezési kockázati kitétségek esetében – kitétségi osztályonként kell bemutatni. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Bank, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

A kockázati szerkezetet az egyes kockázati típusok vonatkozásában a szabályozási minimális tőkekövetelmény nagyságával jellemezzük, tekintettel arra, hogy a tervszámok arra alapulnak, hogy a szavatoló tőke követelmény meghatározásához és a belső tőkeszükséglet számításához is Magyarország külső minősítése a szabályzat készítésének idején a Hkr. 4. §-a szerint 2.

hitelminősítési besorolásnak felel meg, és emiatt a két számítás között nincs lényegi különbség.

<u>Kockázati típus</u>	<u>Szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény – Mó Ft</u>			
	Tárgyév	Év T+1	Év T+2	Év T+3
<u>Hitelezési kockázat</u>	1120,7	1200	1300	1400
<u>Devizaárfolyam kockázat</u>	4,3	10	20	30
<u>Működési kockázat</u>	300,0	315	330	350
<u>Szükséges tőkepuffer - kockázati étvágnál meghatározott minimális tőkeszinthez</u>	270,8	300	330	360

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezességek esetében sztenderd módszer
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Annak érdekében, hogy a Bank kockázati étvágya az általa meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken

- vállalkozói szegmensbe tartozó kitétségek – adóminősítéstől és a felajánlott biztosítékoktól függően a kockázatvállalási szabályzatban meghatározottak szerint az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szembeni kitétségre
- nagykockázatvállalás – állami kockázatot jelentő kibocsátók, hitelintézetnek vagy befektetési vállalkozásnak minősülő partnerek, illetve egy partnerként kezelendő partnerek csoportja – a jogszabályokban előírt korlátozásoknak megfelelően
- nagykockázatvállalás – vállalkozások – a jogszabályokban előírt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint
- ügyfelek/partnerek portfólió szintű koncentrációja – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a 20 legnagyobb adósnál lévő kitétségekre és a Hpt. szerinti össznagykockázati kitétségre
- egy ágazattal szembeni kitétségek a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az abban meghatározott ágazatokra
- elszámolási kockázat – a kockázatvállalási szabályzatban foglaltak szerint
- országgkockázat – az országgkockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az egyes országokra
- devizaárfolyam kockázat – a devizaárfolyam kockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a devizanemenkénti nyitott pozíciókra
- nem-kereskedési könyvi kamatkockázat – a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint
- likviditási kockázat – a likviditási kockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a lejáratú összhangra, a nagybetétesekre, a likvid eszközök minimális szintjére

- egyes termékcsoportok – a belső szabályozásban meghatározottak szerint – zálogházi hitelek, üdülési jog hitelek, Széchenyi kártya és Gazdahitelek, devizahitelek vonatkozásában

A limitek kialakításánál a Bank figyelembe veszi az OTIVA minősítési és monitoring rendszerében szereplő mutatószámokat és az azokra kialakított kockázati zónákat jelző mércéket, és az OTIVA által javasolt mértékeket.

A Hpt. 80. § (1) m) pontjában foglaltak alapján a Bank az MTB-vel, mint számlavezető bankjával szembeni kockázatvállalására nem alkalmaz limitet.

4. Kockázatkezelési szervezet bemutatása:

A Bank kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Banknál a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőke tervezésért a gazdasági igazgató a felelős.

A Bank együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

5. Lényeges kockázatok és a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása

A Bank lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Banknak a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – a vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja:

A Bank a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;

- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendő nyomon.

A lényeges kockázatokról a Bank külön utasításokban rendelkezik, amelyek közül egyesek a jelen szabályzat mellékletében található.

A következőkben a szabályzat csak a belső tőkeszükséglet számításával kapcsolatos választott módszerre, illetve néhány, az adott kockázat meghatározása szempontjából fontos kérdésre összpontosít.

5.1. Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a Bank szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A hitelezési kockázat kezelésére vonatkozó szabályokat külön belső utasítások szabályozzák.

A hitelezési kockázat kezelését célzó belső rendszerek (adósminősítés, fedezetértékelés, kockázatvállalási szabályzat, követelésminősítés, stb.) kockázatalapúak, de a Bank méretei, üzleti volumenei nem teszik lehetővé statisztikailag megbízható, kockázatomérési modellek kifejlesztését.

A Bank hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása a szabályozásban meghatározott sztenderd módszeren alapul.

A hitelezési kockázat belső tőkeszükségletét a Bank a sztenderd módszerre alapítva számítja, néhány eltéréssel: Ezek a következők:

- Figyelembe véve, hogy a Bank tevékenységét a magyar piacon folytatja, és a kitétségek egésze belföldi, függetlenül a sztenderd módszer szerint alkalmazható irányadó minősítéstől, a belső tőkeszükséglet számítás céljaira Magyarország irányadó minősítését A kategóriának tekintjük, amely a magyar devizaadósság, 20%-os, a magyarországi hitelintézetekkel, befektetési vállalkozásokkal és önkormányzatokkal szembeni, 3 hónapon túli eredeti lejáratú rendelkező kitétségek 50%-os kockázati súlyozását jelenti.
- A Hkr. nem tesz említést az állami egyszerű kezességvállalásról, holott állami egyszerű kezességvállalás esetén a hitelintézetet végső veszteség nem éri. Ezért a Magyar Állam egyszerű kezességvállalását is nulla százalékos kockázati súllyal vesszük figyelembe.
- Az egyszerű módszer mellett a magyar tőzsdei cégek minősítése miatt a BUX-ban szereplő részvények nem kockázatomérési objektívok. A belső tőkeszámítás céljára 50%-os értéken beszámíthatók ezek a részvények, tekintettel magas fokú likviditásukra.

A Hkr. második részében leírt sztenderd módszer kockázati súlyozásától való eltéréseket a következő táblázat tartalmazza:

Kitettség	ICAAP súly
<i>Kitettségek kockázati súlyozása</i>	
<i>Magyar állammal szembeni deviza kitettségek</i>	20%
<i>Magyarországi hitelintézetek, befektetési vállalkozások, prudenciális szabályozás alá tartozó pénzügyi vállalkozások kockázati súlyozása – 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidő esetén – HUF kitettségek</i>	20%
<i>Magyarországi hitelintézetek, befektetési vállalkozások, prudenciális szabályozás alá tartozó pénzügyi vállalkozások kockázati súlyozása – 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidő esetén - deviza kitettségek</i>	50%
<i>Magyar önkormányzatok 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidő esetén</i>	50%
<i>ÁKK, Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.</i>	0%

<i>Kockázatsökkentő tételek kockázati súlyozása (óvadékok egyszerű módszerét feltételezve)</i>	
<i>Forintban denominált magyar állampapír fedezet Ft kitettség mögé 10%-os diszkont alkalmazása a 20% helyett</i>	0%
<i>Devizában denominált magyar állampapír fedezet (változatlan)</i>	20%
<i>Kitettség és az óvadék devizaneme eltérő, az óvadékkal fedezett kitettség rész súlyozása az óvadék értékének 10%-os csökkentése mellett. Csak EU devizákra vonatkozóan és kizárólag akkor, ha a Bank fedezetértékelési szabályzatban szerepel, hogy árfolyamváltozás esetén az adós pótfedezetet bevonására kötelezhető; illetve ennek hiányában a Bank az óvadékból elégítheti ki követelését. Ennek hiányában nem alkalmazható a kedvezményes kockázati súly.</i>	0%
<i>Állampapír alapok befektetési jegyei piaci érték 10%-os csökkentése mellett</i>	0%
<i>Magyar hitelintézettől kapott bankgarancia, bankkezesség - 3 hónapon túl HUF – kitettséggel azonos devizanem</i>	20%
<i>Magyar hitelintézettől kapott deviza-bankgarancia, bankkezesség – 3 hónapon túl – kitettséggel azonos devizanem</i>	50%
<i>HG Zrt, AVHGA készfizető kezességvállalásának saját kockázatra vállalt része</i>	20%

A kockázati súlyok meghatározásakor a Bank minden esetben figyelembe veszi a Felügyelet által közzétett kiemelten kockázatosnak tekintett termékekre és portfóliókra vonatkozó ajánlását és ezen

portfóliókra vonatkozóan többlet tőkeszükségletet határoz meg a felügyeleti útmutatóban foglaltaknak megfelelően..

Minden egyéb, a táblázatban fel nem sorolt tétel az 1. pillér alatt felhasznált, a Hkr. által meghatározott kockázati súlyokat kapja meg.

A kitettség érték számítása kockázatmérséklés előtt a belső tőkeszükséglet szempontjából megegyezik a Hkr. második részében meghatározott sztenderd módszer szerinti számított kitettség értékkel.

A belső tőkeszükséglet számítását és kimutatását a minimális tőkeszükséglet számításához kialakított PSZÁF adatszolgáltatási táblák (COREP) sémája szerint kell elvégezni. Ily módon a szabályozási tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet számítás jól összemérhető.

5.2. Piaci kockázatok

5.2.1. Devizaárfolyam kockázat

A Bank a devizapozícióit a Kkr. 8. §-ában foglaltak szerint értékeli és a devizaárfolyam kockázatát a Kkr. 39.-41.§. bekezdésében foglaltak szerint méri, azzal, hogy a 40.§. (2) bekezdésében meghatározott nettó jelenérték számítást a devizapozíciókra nem alkalmazza.

A Bank a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét és a devizaárfolyam kockázat belső tőkeszükségletét ugyanazon, a szabályozásban meghatározott módszerrel számítja.

A devizaárfolyam kockázat kezeléséről, a deviza nyitott pozíciós limitek megállapításáról és figyeléséről, a devizaárfolyam kockázatokkal kapcsolatos jelentésekről és a kapcsolódó felelősségi körökről külön szabályzat rendelkezik.

5.2.2. Kereskedési könyvi pozíciós és nagykockázat vállalások

A hitelintézetekre is hatályos Bszt. 103. § - a újraszabályozta a kereskedési könyv vezetésével kapcsolatos kötelezettséget, melynek értelmében a korlátozás nélkül forgalomképes és forgalmazható, kereskedési szándékkal tartott, valamint azok fedezésére kötött pozíciókra a hitelintézeteknek és a befektetési vállalkozásoknak kereskedési könyvet kell vezetniük.

A kereskedési szándékkal tartott pozíciót a Bszt. 4. §. (2) bekezdése 33. pontja a következőképpen határozza meg:

kereskedési szándékkal tartott pozíció: a rövid távú újraértékesítés szándékával vagy a vételi és eladási árak közötti tényleges vagy várható különbözetből, valamint egyéb ár- vagy kamatlábváltozásokból származó rövid távú haszonszerzés szándékával tartott pozíció, amelybe beletartoznak mind a saját számlás, mind az ügyfelek által adott megbízások végrehajtásából és az árjegyzésből származó pozíciók.

A Kkr. 3. § (2) bekezdése szerint „A kereskedési szándékkal tartott pozíciókra a következő követelmények vonatkoznak:

a) az intézmény ügyvezetésének a pozíciók tartási periódusának várható hosszát is tartalmazó kereskedési stratégiát kell elfogadnia;

b) az intézménynek rendelkeznie kell a pozíciók aktív kezelésére vonatkozó szabállyal, amely tartalmazza a

ba) kereskedés keretében felvehető pozíció típusát,

bb) pozíciók korlátok megállapítását és e korlátok megfelelőségének felügyelését,

bc) megállapított korlátokon és stratégián belüli szabad pozíciókezelés lehetőségének biztosítását a kereskedők számára,

bd) pozíciók ügyvezetésnek történő jelentési kötelezettségét,

be) a pozíciók - a piaci információs források igénybevételével történő - folyamatos felügyelését (melynek keretében értékelik a pozíciók piacképességét vagy fedezeti ügyletbe vonhatóságát); és

c) az intézménynek rendelkeznie kell a pozícióknak az intézmény kereskedési stratégiájával való összhangját biztosító iránymutatásokkal, amelyek előírják a forgalom és a kereskedési könyv pozícióinak nyomon követését is.”

A Bszt. 182. § (9) bekezdése a kereskedési könyv vezetése alól átmeneti mentesítést ad. Eszerint: a Bszt. „hatálybalépésekor már működő hitelintézetnek 2008. december 31-ig nem kell teljesítenie a kereskedési könyvre vonatkozó 103-104. §-ban meghatározott követelményeket, ha megfelel a Hpt. - 2007. november 30-án hatályos - 76. §-a (6)-(8) bekezdésében foglaltaknak.”

A kereskedési könyv vezetésére vonatkozó legfontosabb követelményeket a Bszt. 103. §-a és a Kkr. tartalmazza.

Ennek legfontosabb elemei:

- Kereskedési szándék igazolására vonatkozó stratégia, szabályzat, eljárásrend (Bszt, 103, § (2) bekezdés)
- Kereskedési könyv vezetésére vonatkozó belső szabályzat (Bszt. 103. § (3) bekezdés), amely a számviteli politikával összhangban tartalmazza a kereskedési könyvbe történő besorolás – évente egyszer változtatható – elveit (Bszt. 103. § (5))
- Naprakész nyilvántartás (Bszt. 103. § (9) bekezdés)
- Pozíciók és kockázatvállalások napi értékelése (Bszt. 104. §)
- Ellentétes (hosszú és rövid pozíciók) nettósíthatósága (Kkr. 9.§)

A 2008. december 1-e előtt hatályos Hpt. szerinti kereskedési könyv vezetése alól mentesítő szabály a Kkr-ben foglaltak alapján a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók és kockázatvállalások tőkekövetelményének számítására vonatkozó előírássá változott. A Kkr. 12. § (2) bekezdése szerint „Az intézmény a kereskedési könyvben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a Hkr.-ben meghatározottak szerint számíthatja ki, ha

a) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciói előjeltől független összértékének a teljes tevékenységében mért pozíciók előjeltől független összértékéhez mért aránya általában nem haladja meg az 5%-ot, és sohasem haladhatja meg a 6%-ot, valamint

b) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozícióinak előjeltől független összértéke általában nem haladja meg a tizenötmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget, és sohasem haladhatja meg a húszmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget.

5.2.3. Működési kockázat

A működési kockázatok a kisintézmények legjelentősebb kockázatai közé tartoznak.

A működési kockázat tényleges tőkeszükséglete az intézmény mérete miatt kisintézményekben nem becsülhető. Ezért a Tagintézmény a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri a mellékletben foglalt utasításban leírtak szerint.

5.2.4. Koncentrációs kockázatok

A koncentrációs kockázatok minden banknál a lényegesnek minősülő kockázatok közé tartoznak. A koncentrációs kockázatok típusairól, kezeléséről külön utasítás rendelkezik.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul, azaz, hogy a kitettségek 10%-ának meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 25%-nál;
- a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti;
- limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.

5.2.5. Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat

A nem-kereskedési könyvi kamatkockázat méréséről, kezeléséről és tőkeszükségletének meghatározásáról külön belső utasítás rendelkezik.

Az utasításban meghatározott limiten belül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

5.2.6. Likviditási kockázat

A likviditási kockázat méréséről, kezeléséről és tőkeszükségletének meghatározásáról külön belső utasítás szól.

Az utasításban meghatározott tőkefedezet kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

5.2.7. Országkockázat

A Banknak nincs külfölddel szembeni kitettsége, a szabályzat ezért nem kerül kiadásra.

5.2.8. Egyéb kockázatok

A Tagintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamat szempontjából az egyéb, nem számszerűsíthető kockázatokat a következők szerint kezeli.

5.2.8.1. Irányítási kockázat

Az irányítási/kontroll kockázatot a PSZÁF-nak a tőke megfelelés belső értékelési folyamatáról szóló útmutatója a kisintézmények jelentős kockázatának tekinti.

A Bank az irányítási kockázatra belső tőkeszükségletet nem határoz meg, annak fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti.

5.2.8.2. Reziduális kockázat

A reziduális kockázatot a Bank alapvetően a hitelezési kockázattal összefüggő, de működési kockázat jellegű kockázatnak tekinti.

A hitelezési és működési kockázatokkal való átfedés miatt a reziduális kockázatra a Bank külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg, a fedezetek romlásából származó hatást a stressz-tesztnél veszi figyelembe.

5.2.8.3. Reputációs kockázat

A reputációs vagy jó hírnév kockázata a kevésbé számszerűsíthető kockázatok közé tartozik.

Amennyiben a kockázatnak veszteség hatása van, az a működési kockázat körébe tartozik, és tőkeszükséglete is ott jelentkezik. Az elmaradt hasznot jelentő reputációs kockázatra a tőkefedezetet a belső tőkeszükséglet feletti tőkepuffer jelenti.

5.2.8.4. Külső tényezők kockázata

A Tagintézmény eredményének stabilitását jelentős mértékben befolyásolja a külső tényezők kockázata, ideértve az ország gazdasági helyzetének változása, a régió viszonylagos gazdasági helyzete és annak alakulása, valamint a jogszabályi változások.

A külső tényezők kockázatát a Tagintézmény az alábbi szempontok szerint három fokozat szerint minősíti:

- Az ország gazdasági helyzetéből fakadó, általános külső kockázat (kicsi, közepes, nagy);
- Jogszabályi változásokból fakadó kockázat (kicsi, közepes, nagy);
- Megyében, régióban az országos átlaghoz viszonyított munkanélküliség (kicsi, közepes, nagy);
- Megyében, régióban a 3 legnagyobb foglalkoztató cégtől való függőség (kicsi, közepes, nagy);
- A nemzetközi környezet változásától való függőség.

Ha a fentiek közül legalább két szempontból a kockázat nagy, akkor a külső tényezők kockázata nagy, ha legfeljebb két tényező közepes, a többi kicsi kockázatot jelez, akkor a kockázat kicsi. Egyébként a külső tényező kockázata közepes.

A külső tényezők kockázatát a Bank évente minősíti, és figyelembe veszi a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer megállapításakor.

5.2.8.5. Stratégiai kockázat

A Bank üzleti és kockázati stratégiáját, terveit a bank felső vezetése határozza meg. A Bank a stratégiai kockázatot belső szempontból nehezen megragadható kockázatnak minősíti, mivel üzleti és kockázati stratégiáját, belső tőkemegfelelési folyamatát rendszeresen felülvizsgálja, melynek keretében

- elemzi a stratégiát befolyásoló környezeti és belső feltételezések érvényességét, szükség esetén módosítja azokat;
- felülvizsgálja a stratégia kockázati elemeit;
- összehasonlítja a tervezett és az aktuális állapotot;
- szükség esetén kiigazítja, módosítja a stratégiát.

Amennyiben olyan rendkívüli eseményre kerül sor, amely a Bank stratégiájának haladéktalan – a rendszeres felülvizsgálatot megelőző időpontban történő - változtatását indokolja, az Ügyvezetés a módosított stratégiát 3 hónapon belül az Igazgatóság elé terjeszti.

A stratégiai kockázat kezelésének elsődleges eszközét a Bank a stratégia kiigazításában határozza meg. A stratégiai kockázatra belső tőkeszükségletet csak akkor és olyan mértékben határoz meg, amennyiben erre a Bank Igazgatósága kötelezi vagy az OTIVA határozata felszólítja.

6. Záró rendelkezések:

A kockázati stratégiát elfogadta: A Bank(korábban takarékszövetkezet) Igazgatósága, 2009. december 19.-i ülésén, 77/2009 sz. határozattal. Jelen szabályzatot a Bank honlapján kell közzétenni.

Érvényes: 2009.12.19-től

1. felülvizsgálat esedékessége: 2010.09.30.

Kelt, Komárom 2009.12.19.

A Pannon Takarékbank Zrt Igazgatósága